

FILIP ŠOVAGOVIĆ, GLUMAC, P

Filip Šovagović vrlo je talentiran i osebujan lik hrvatskog glumačkog društva. Izvrstan glumac, sjajan pisac suvremenih kazališnih komada i filmskih scenarija, vrsni filmski i kazališni redatelj, glazbenik, autor filmske muzike. Pristojan i miran građanin, a istovremeno - buntovnik. Ima tri telefona, ali ni na jedan se ne javlja. Rijetko izlazi iz mamina stana, a vrlo je društven, komunikativan i duhovit. Dovo se prije desetak godina na rub egzistencije zbog nekih kredita i neplaćanja kazni za krivo parkiranje. Zbog tih je kazni policijaza njim raspisala čak tjeralicu. Iza sebe ima jedan brak i 18-godišnju, lijepu kćer Klaru. Sada je zaljubljen u jednu muzejsku živu ikonu... Na pulski festival šalje ovog ljeta svoj film "Visoka modna napetost". Razgovarali smo u velikoj sali hotela Palace u Zagrebu, jer me nije mogao primiti doma...

SHAKESPEARE I TA NEMA TU RAZLIK SE BAVE CRNOM K

● **Nismo kod vas doma...**

Tamo bi bilo intimnije razgovarati, mislim...

- Pa, gledajte, ja bih vas pozvao, al' tam je tak strašno... S obzirom na vašeg fotoreportera, on bi tamo mogao naći i snimiti užasne prizore. Meni je to sad neugodno priznati, ali doma je krajnji nered. Moj nered. Mogao bi to, možda, pospremiti u dva do četiri dana intenzivnog rada, ali vi me nemrete toliko čekati?

● **Ne mogu. Moram ujutro predati tekst...**

No, vidite. Sve stvari su mi vani, razbacane, samo ja znam gdje su... Kad bih ih pospremio, to bi tek bila katastrofa jer više ne bih znao gdje je što. A upravo završavam moj novi film. Kuiuš?

● **Kuiuš?**

- Kuiuš, to je kuiuš. Valjda progutam ono nepotrebno slovo "z".

● **Kuim.**

- Po stanu je gomila mojih stvari razbacana. Kompjutor, roba, scenarij, filmska muzika, cipele, hrana... Ali, meni to paše. To je luksuz samačkog života. To je zapravo divno.

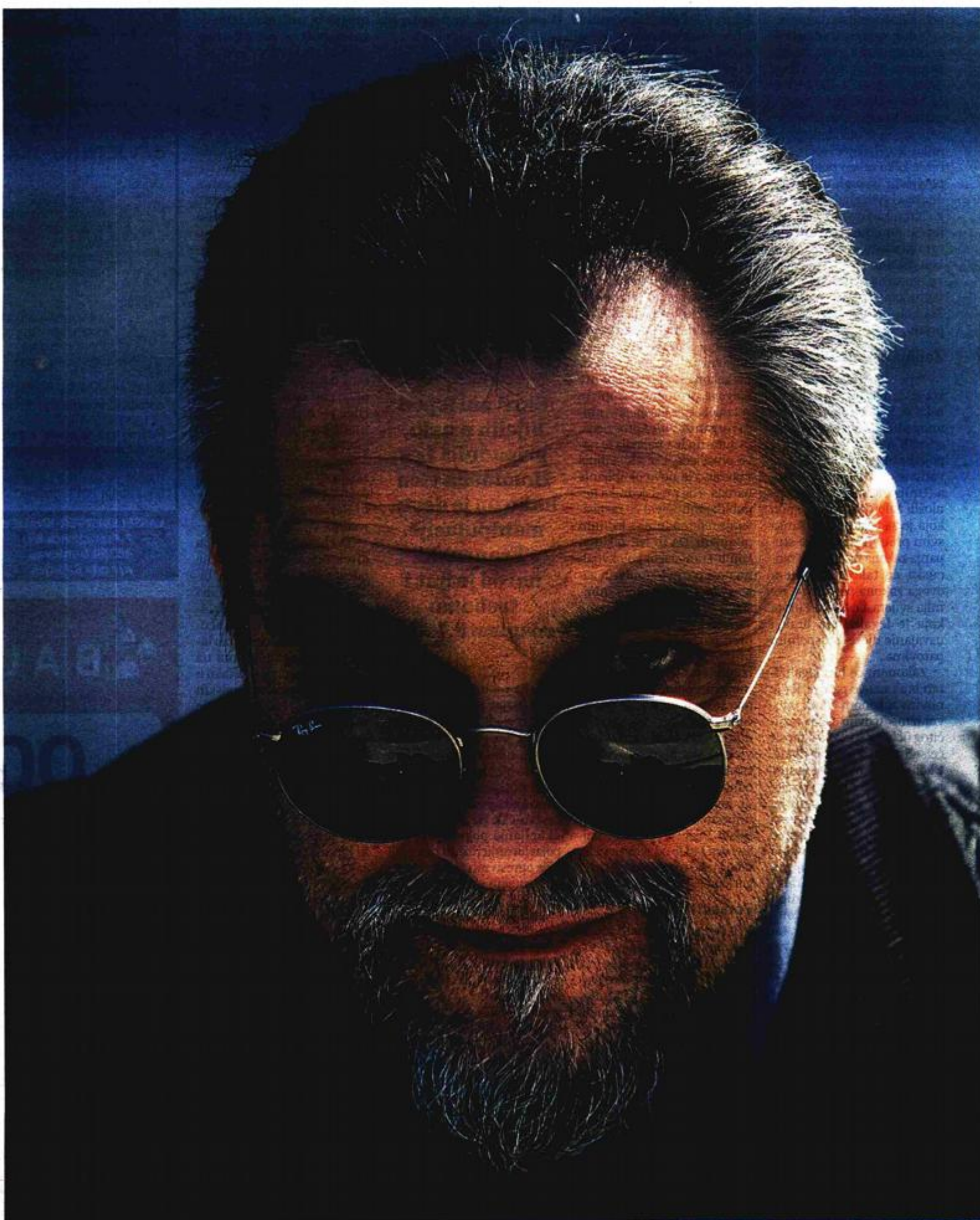
● **Kuhate sami doma?**

- Kuham sam, da. Dost' dobro. Vidite da nisam baš mršav... Sve radim doma. Ujutro imam svoje ceremonije i rituale. Kava, cigareta koju sam frčem, Facebook zatim... Dok sam na Facebooku, uvijek stavim nešto da se krčka na šparhetu. Puno sam na Facebooku. Time se štitim od nepotrebnih izlazaka. Ne izlazim jer se moram prisiliti da sredim ono što se zadnje radi na filmu: ton, zvuk, mjuzu. Malo sam prezasićen radom i najradije bih bio vani celi dan. Ne mogu. Moram završiti "Visoku modnu napetost" da stigne u Pulu. Konobar! Možemo pušiti?

(Konobar: Pitat ću šefa...
 Filip: Nemojte pitat, niš ne pitajte...)

● **Već dugo radite taj film...**

- Mi smo prošli na natječaju 2009. godine. Ali, ako hoćete napraviti dobar proizvod, to kod nas traje oko tri

ISAC, REDATELJ, SCENARIST...

FRANTINO? E, OBOJICA IRONIKOM

Ako veći dio dana buljiš kroz izlog kazališnog kluba u Frankopanskoj, u stanju si povjerovati u sve što drugi misle o tebi. Ali, ako shvatiš da si uspio tek onda kada si, ustvari, sasvim propao - stvari postaju jednostavnije. **Razgovarao Dobroslav Silobrić • Snimio Darko Tomaš/Cropix**

godine. Vani to ide brže. Pogledajte objavne špice hollywoodskih filmova: traju po pet minuta. Ima jako puno ljudi koji stvaraju jedan film. Velik broj ljudi smanjuje vrijeme proizvodnje filma. Kod nas rade male autorske ekipe. Tu je razlika... Kuis? Nemamo puno love... Imam jake suradnike, a ja sam obavljam desetak raznih funkcija.

● Režirate, napisali ste scenarij, skladali glazbu, producent ste, tonski majstor. Glumite?

- Ne glumim, zapravo igram samo u tri kadra. Ali, sve ostalo radim.

● Imate raznih talenata i sposobnosti?

- Nisam siguran da su to talenti. Ali ja kao producent i režiser zadovoljan sam sa sobom kao - suradnikom. Zadovoljan sam jer sam pobijedio u borbi "sam protiv sebe". Bilo je nužno pitanje: ili ja - ili ja. Pobijedio sam - ja. Mene raduje raditi nove poslove. Glumiti znam... Sve ostalo je izazov. Vidjet ćete film.

● "Visoka modna napetost" je komedija?

- To je priča o tri brata: jedan je političar, drugi je svećenik, treći je kriminalac. Imaju istu majku i istog oca, sva trojica.

● Početak je zanimljiv...

- Je. Dalje vam i neću pričati. Morate vidjeti film. Film je vrlo uzbudljiv. Montaža je sasvim nova... Nećete moći, gledajući film, ni naslutiti kakav će biti kraj filma. To je vrhina filma. Sad već počinju pritisci i pitanja. "Gdje je film? Dobio si lovu, društvo te plaća, država te suportira, a filma nema... Filipe, daj film. Daj film... Gdje je film?"

● Gdje je film?

- Film je na dva kompa, kuis. Na dva kompjutera u Zagrebu i na dva u Ljubljani. Dotjerujemo ga... Skušili smo da nam se ne isplati brzati s tim filmom. To je jako ozbiljna stvar, film. Traje 97 minuta. Glumci su braća Navojec

te Mijo Jurišić, glume još Bojana Petrović, Marija Škaričić.

● Vi ste posebna pojava u hrvatskom glumištu... Vi ste glumac, u prvom redu?

- Pa, jesam. Ja sam glumac. Ja ne znam da sam drugačiji od ostalih glumaca. Ja to ne vidim. Ja idem simo-tamo, od krajnjeg optimizma do nevjerovatnog pesimizma. U zadnjih dvadeset godina već sam nekoliko puta dodirnuo obje te krajnosti. Treba sve to izdržati. Nije to baš jednostavno. U Zagrebu ljudi imaju istančan njuh za nešto što je dobro. Više vole tu, recimo, zapadnu kulturu nego svoju autohtonu. Po meni, mi smo ono kao neka filmska kulturna kolonija Hollywooda... To nije slučaj s Beogradom. Oni, pak, na drastičan način cijene ono što se proizvodi iz njihova autohtonog materijala. Pitati ste me je li moj novi film komedija ili nije. Ja vam to ne znam odgovoriti. Ima tu više žanrova. Kritičari će reći ili da je to genijalno, u što sumnjam, ili će neki namrgodeći kritičar reći da je to kupus žanrova.

● Bojite se ocjene kritičara?

- Ranije, na svojim počecima, bojao sam se. Sada se više ne bojim.

● Koliko sam shvatio, ne vidjevši film, to je genijalan film?

- Je.

● Vas su u medijima znali nazivati boemom... Zašto? Pa, vi niste boem.

- Zaista nisam boem. Nisam nikada ni bio. To su nešto pomiješali, valjda zato što sam imao onu epizodu s tim kreditima i kaznama za parkiranje pa sam ostao bez love. No, i tu se pretjeralo. Nije to baš bilo tako strašno. Sve sam vratio uz pomoć mojih vjernih prijatelja koji su garantirali za mene, Filip Nola i Igor Mešin. Ja sam, tada, napisao jednu monodramu koja se zvala "Stanje nacije", a bilo je riječi o jednom tipu koji je di-

gao puno tih kredita. Nasjeo je. Jedna novinarka me pitala ima li u "Stanju nacije" nekih autobiografskih elemenata? Normalno da ima, rekao sam joj. Bilo bi glupo izmišljati kad sam zaista imao vlastito "kreditno iskustvo". I onda je krenuo i napisao o meni i kreditima... Kuis?

● Pisalo se da ste propali, da ste se uništili, da ste bankrotirali...

- To je ustvari priča, to je sadržaj te drame "Stanje nacije". Nisam ja bio dužan previše love bankama za otplatu kredita i državi za krivo parkiranje. Možda čak puno manje od mnogih naših ljudi.

● Još ste dužni?

- Još malo. Sad ću uskoro doći na nulu pa se vraćam u pozitivu. To je proces. Sve je u redu, sada.

● Vjerujem vam. Ponašate se vrlo bezbrižno...

- Ja sam optimist. Ima ljudi koji ne žanu što bi sami sa sobom, koji piju previše tableta, koji se nisu nasmijali već dvije godine...

● Vi se smijete i sada. A tablete pijete?

- Ne. Sad pijem samo neke tablete za zub. Imam akutni problem sa zubom. Dug nije više problem: Inače, morate znati: dugovi se dijele u tri kategorije: 1. Dug prijateljima, koji se mora prvi riješiti, to je glavni problem, 2. dug bankama i 3. je dug državi. Ja svima predlažem otplatu tih dugova upravo tim redoslijedom. Prvo treba sredit dug frendovima, onda bankama, one su opasne jer mogu sjest na imovinu, a na trećem mjestu je država, jer država, tu ti tamo, ipak nekaj - oprost. Ne?

● Naravno, pa to je naša država...

- Jasno.

● Jeste li kao mali dječak shvatili čime se bavi veliki Fabijan Šovagović, tata?

- Jesam. Rano mi je to bilo jasno. Non stop sam visio u

JA SE SMIJEM JER SAM OPTIMIST. IMA LJUDI KOJI NE ZNAJU ŠTA BI SA SOBOM, KOJI PIJU PREVIŠE TABLETA, KOJI SE NISU NASMIJALI DVIJE GODINE

Evidencijski broj / Article ID: 13641877
 Vrsta novine / Frequency: Dnevna
 Zemlja porijekla / Country of origin: Hrvatska
 Rubrika / Section: Magazin

kazalištu. Tamo sam se jako dobro osjećao. Anja i ja smo išli u kazalište.

● **Tata vas je "navukao" na kazalište?**

- Mislim da nije. Ja sam već u ranoj školi upao u dramsku grupu. To mi je bilo logično i lijepo. Ja nisam, kao gimnazijalac, imao nikakvu ideju da bih želio bilo što studirati... nisam imao pojma što ću biti. Fakat nisam znao. Meni je glavni okidač bila vojaska. S upisanim faksom išlo se 12 mjeseci u vojsku, a bez faksa 15 mjeseci, ili 18... To je velika razlika. Zato sam upisao Akademiju, ali sam svejedno bio 13 i pol mjeseci u vojsci. U Beogradu, 1984. i 1985. godine. Vidio sam tamo oko 200 kazališnih predstava. Bio sam kurir, raznosio sam trolebusom Borbu i Politiku oficirima. A navečer - u kazalište.

● **Kad glumite, uživate li se u taj drugi lik?**

- Ja zapravo i ne znam što se događa. To je sada već neki veliki mikš iskustva i nekih novih spoznaja. Učeci ulogu analiziram taj lik, njegovu sociološku poziciju... i psihološku.

● **Bojite li se nove uloge ili je - jedva čekate?**

- To se sve izmiješalo s mojim stvarnim životom. Nisam svjestan svih pojedinosti. Ne analiziram sam sebe. Jednostavno glumim. I, dodajem nešto svojega. Ne promatram to s neke distance. Ja zapravo i ne glumim. Ja postajem na sceni taj lik. Veselim se toj igri. Gluma je vrhunska igra. Ja imam 358 hiljada obaveza dnevno. Da, jedva čekam novu ulogu jer sam siguran kad glumim. Nemam problema na pozornici koliko ih imam u životu... U kazalištu sam ja u svom prirodnom ambijentu. Kuiuš?

● **Nakon filma u Puli? Što dolazi?**

- Dolazi reset. Moram se resetirati. Poništiti sve što je bilo, odmoriti se i krenuti opet... dalje...

● **Napravili ste jednu fenomenalnu stvar: preveli ste Krležine "Balade Petrice Kerempuha" na arapski jezik i otišli ste to prikazati u Maroku?**

- Jesmo, preveli smo na arapski dio "Balada". Khevenhiller, to je 15. po redu pjesma u "Baladama". To je ona fantastična, jedna od 34 Krležine "Balade Petrice Kerempuha": "Nigdar ni tak bilo da ni nekad bilo - pak ni vezda ne bu da nam nekad ne bu."

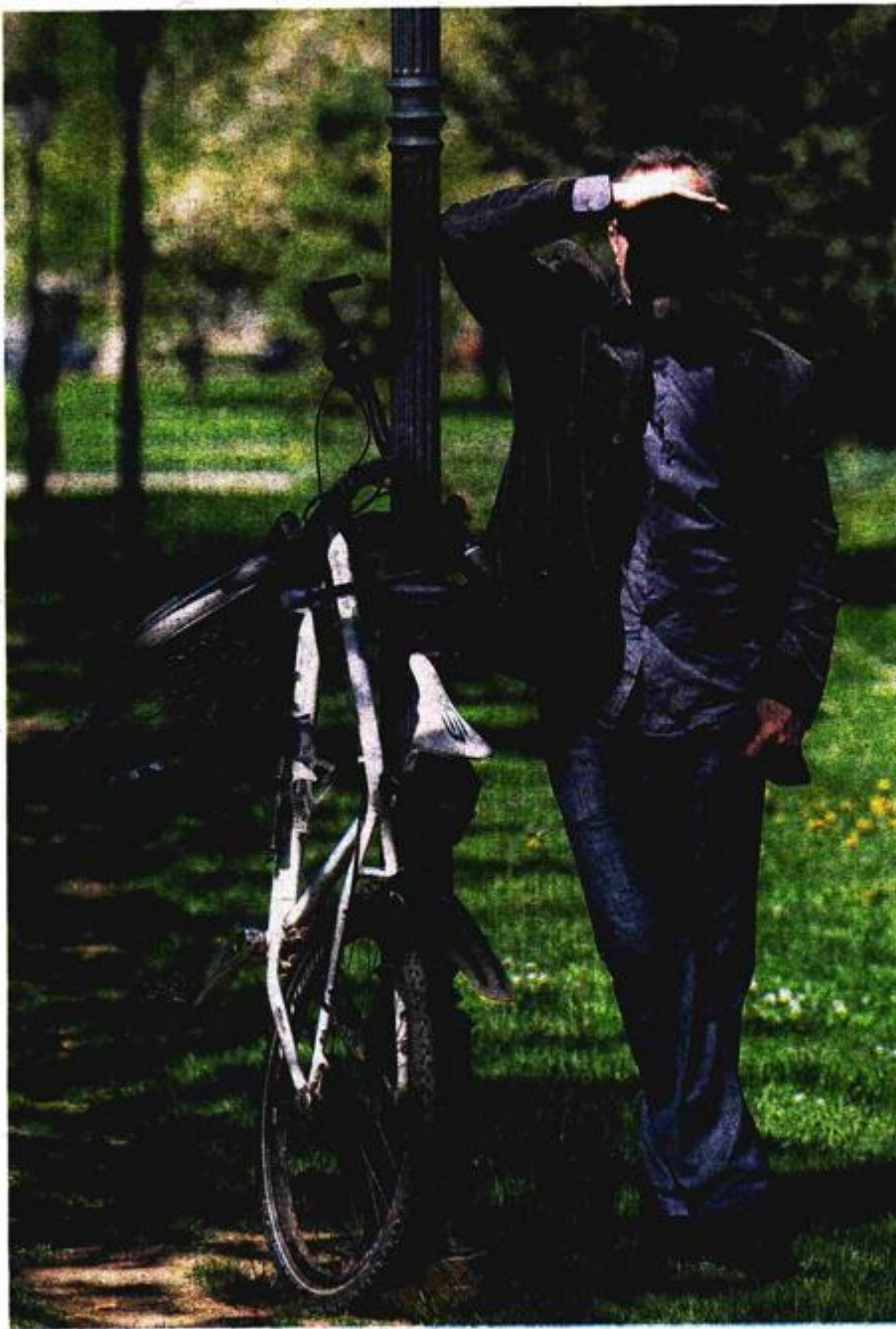
Kajti, kak bi bilo da ne bi nekad bilo - ne bi bilo nikak, ni tak kak je bilo...

...Ar nigdar ni bilo da ni nišče bilo - pak nigdar ni nebu da nišče ga ne bu...

...A kmetu je sejeno jel krepa totu tam - ili v katedralu v Zagrebu.

Gda drugog spomenka na grebu mu ne bu - neg pesji brabonjek na bogečkem grebu."

To je zapravo dokumentarni film. Napravili smo scenarij koji priča o tome tko je bio i tko bi bio danas Petrica Kerempuh. Snimamo, polako, posebni film. Ne žurimo se, jer protok vremena igra važnu ulogu. Mi snimamo jedan kvart u Zagrebu, to je, recimo, Frankopanska ulica, i gledamo kako se sve mijenja: ljudi, dućani, tramvaji... Pratiimo godinama jednu ženu koja stalno tamo prolazi, prvo je

NE SMETA MI SAMOĆA. PUNO RADIM, PRISUTAN SAM NA FACEBOOKU, ČESTO. ZADOVOLJAVAM TIME SVOJE POTREBE ZA RAZGOVORIMA, ZA INFORMACIJAMA

bila sama, pa s dečkom, pa s djecom i tak dalje... ne znamo kad ćemo s tim izaći u javnost...

● **Naročita ideja...**

- Ako, na primjer, veći dio dana buljiš kroz izlog kazališnog kluba u Frankopanskoj, u stanju si povjerovati u sve ono što drugi o tebi misle. Ali, ako shvatiš da si uspio tek onda kada si, ustvari, savsvim propao - stvari postaju jednostavnije. Imate Petricu Kerempuha u 16. stoljeću, kamog ga je smjestio Krleža. Tamo je jedan krupni feudalac, a svi ostali su sirotinja. U principu, danas je - ista stvar. Ništa se nije bitno promijenilo u pet stoljeća. Ali, nismo to u stanju definirati... baš tako kako je, a tako je. Mi u tom filmu koji se zove "Khevenhiller" pokušavamo otkriti tko i gdje bi taj Petrica Kerempuh bio danas.

● **Vi ste kazališni avanturist?**

- Pa, jesam. Pokušavam biti hrabar. Ako nekoga ubijete na sceni, vi ćete dobiti - dramu. Kao, na primjer, pokolj na kraju Shakespeareova "Hamleta". Shakespeare je, ustvari, komercijalan autor. Nešto slično danas radi Quentin Tarantino. Nema velike razlike između Shakespearea i Tarantina. Obojica se kreću u sferama crne kronike. A mene bi zanimalo što bi to bila

"bijela kronika". Pokušavam naću dramu tamo gdje, na prvi pogled, drame nema. To je u kazalištu napravio Samuel Beckett. Pa neki vele, gledajući Becketta, zakaj se tu niš ne događa? Ili gdje je tu krv? U tom smislu sam ja hrabar, kao, možda, neki dramatičar... Kuiuš?

● **Pišete li i dalje drame?**

- Imam napisane i spremljene tri drame. Sve tri su nedovršene... Za sada... Nakon filma u Puli, i resetiranja, primit ću se opet pisanja i izvršiti ta tri komada.

● **Privatni život vam se, ipak, zbog vašeg načina života - poremetio? Razveli ste se.**

- Pa... imamo dobre odnose... Jučer sam baš pročitao u novinama da kod nas ima jednak postotak novo vjenčanih i razvedenih parova. Ne bih se baš želio veseliti tom podatku... Vjerojatno u drugoj fazi, kada prođu te sve strasti i ti problemi s razvodom, tada svi skupa, mi rastavljeni supružnici, postajemo neka još veća familija. Djeca su važna u takvim odnosima. To su naša djeca. Mi smo živjeli deset godina svoje uspone i padove... Hmm...

● **Brinete li za Klaru, kćer? Dobar ste otac?**

- Jesam. Klara studira latinski i grčki. Mislim da je zanimalo što bi to bila

da je lako.

● **Kako ste emocionalno doživjeli rat u Hrvatskoj, agresiju na Hrvatsku?**

- Čujte, svi mi iz moje generacije gledamo na to tako da smo izgubili deset, petnaest godina, godine mladosti. Hrvatska je bila vrlo otvorena, punk je prije rata došao k nama, prve ljubavi smo imali, Kulušić klub, rock and roll, koncerte, nismo imali osjećaj zatvorenosti. Onda je grunuo rat. Zemlja je fizički pala u ponor... pa tako i ljudi. Bilo je teških, dramatičnih deset godina. Humoru smo se vratili tek početkom ovog milenija.

● **Politika vas zanima?**

- Ne, ne. Moju sestru zanima politika, a i moja mama je prati. Ja ne. Mama ima svoje društvo finih gospoda, sastaju se u Tkalči, razgovaraju, čitaju novine, komentiraju politička zbivanja, barem ja tako mislim... Dobile su svoju državu... pa ih sve to zanima. Iako, mislim, svejedno je kak ti se država zove - to će se uskoro pokazati ulaskom Hrvatske u Europsku zajednicu. Promijenio sam već tri države a da se nisam maknuo iz svoje ulice.

● **Drago vam je što ulazimo u Uniju?**

- Ja vam to ne znam. Mislim da je totalno besmisleno da mi ratujemo u Afganistanu. Nije mi sve to jasno.

● **Imali ste zaista velikih problema s kaznama za nepravilno parkiranje?**

- Jesam. Bio sam punker. Imao sam Volvo 460, šest godina star. Nisam plaćao te kazne pa su mi uzeli dozvolu i uputili me na ponovno polaganje vozačkog ispita. To je bio antiklimaks mog dotadašnjeg života. Odbijao sam iz principa ići ponovno polagati nešto što sam već položio. Vozio sam auto bez dozvole i čekao što će se dogoditi sa mnom. Kazne za krivo parkiranje su se gomilale... Onda je nakon pet godina taj nepravedni zakon o poništenju vozačkog ispita oboren na Međunarodnom sudu za ljudska prava u Strasbourgu. Pa ne može vam netko poništiti neku vašu školu, pa ni autoškolu. Onda su mi vratili dozvolu, ali su mi kazne ostale. Nerado se toga sjećam.

● **Stvarno je bila tjeratica za vama?**

- Da, bila je Interpolova tjeratica: Isporučivali su mi kazne na adresu na kojoj ja više nisam stanovao. Postalo im je sumnjivo gdje sam ja. Skupilo se jako puno kazni i ta gomila im se vraćala nazad. Jedanput su me stvarno uhapsili nasred ceste. Odveli su me u Policiju u Bauerovoj ulici. Na zidu je bilo sedam tjeratica, likovi sa slikama: tri pripadnika terorističke skupine, dva Roma, jedan tip sličan meni i - ja. To sam vidio. Traže se, Wanted. Od svega toga spasio me - humor.

● **Vi ste i suvremeni pisac...**

- Ja mislim da pisac koji detektira neke probleme u društvu, kao i ljude koji su krivi za te probleme, postaje neugodan određenom sustavu. Od sto kazališnih premijera godišnje u Zagrebu tek desetak drama je domaćih autora. Ja kao pisac moram balansirati... Na programu teataru će se prije naći stari Ibsen s dramom o namještanju natječaju za izgradnju ceste nego suvremeni pisac s

komadom koji govori o tome što se događa danas. Pisaci, zapravo, stvaraju probleme i upravi kazališta i glumcima koji igraju negativne likove u tim dramama... To je činjenica. Da, ja sam i pisac drama.

● **Jedno vrijeme ste živjeli u mjestu Čiče pokraj Velike Gorice?**

- Jesam, tamo je jako lijepo. Ali je daleko. Od Gavelle do Čiča ima 35 kilometara. Ne možeš tamo i natrag ići dva puta u jednom danu... Vratio sam se mami. U Mesničku.

● **I napravili joj nered...**

- Samo u svojem dijelu stan. Ali, velim vam, ja to uređim u roku od dva, tri dana...

● **Kad ste zadnji put uredili?**

- Haa... ne sjećam se.

● **Kad pišete, odete li nekamo? Na otok?**

- Otok. Otok, to je plan, dugoročni plan. Odseliti se na otok. Od toga neću odustati. Hrvatska je predivna, a živjeti u Zagrebu nije baš najljepše, ljepše je na moru, na otoku posebno.

● **Radite li još nešto uz film za Pulu?**

- Sad sam nedavno bio u Beogradu. Radio sam film "Montevideo". To je film o odlasku jugoslavenske reprezentacije na Svjetsko prvenstvo u nogometu u Urugvaj. Bilo mi je baš drago glumiti u jednom filmu koji se radi u Beogradu zato što oni znaju napraviti film kak to spada.

● **Niste diplomirali ni glumu ni režiju na Akademiji. Treba li vam ta diploma?**

- Zaludili su me, ranije, neki "otpadnici" u književnosti koji namjerno nisu htjeli diplomirati... No, sad sam nedavno predal papire, htio bih to nekako zaokružiti. Fali mi još po jedan ispit na oba studija. Dafne Jemersić, montažerka "Visoke modne napetosti", i ja predali smo papire, pronašli smo indekse... i odesli ih u školu. Dobili smo rješenje za "prebodovanje" prema Bolonjskom sistemu. Položit ću taj jedan ispit na glumi i jedan na režiji. Mama će biti sretna.

● **Imate 47 godina...**

- Da...

● **13. rujna 1966. godine. Znače li vam nešto ti brojevi?**

- Ne znam, nemam pojma. Ali imam neke svoje posebne brojeve...

● **Koji su?**

- 9, 13, 23 i 32. I broj 33 volim. 33 je Isus, 32 je Magic Johnson, 23 je Michael Jordan, 13 sam ja... 9 je sjajan broj...

● **Igrali ste košarku?**

- Jesam. Na Tuškancu u Zagrebu. Igrao sam s Draženom Petrovićem i s Mladenom Čuturom... Haklali smo u Ciboni, kao klinici...

● **Svirate li neki glazbeni instrument?**

- Da, stalno sviram gitaru. Imam škvadru. Uskoro ćemo početi snimati našu svirku.

● **Jeste li praznovjerni? Znam da se na premijeri ne smije na sceni pojaviti ljubica haljina...**

- Čul sam za to. To znam, ali to me ne dira. Ja to ne kužim, ali ima nas praznovjernih. Na primjer, ne smije se fučkati u kazalištu... Glumci ne smiju fučkati.

● **I ne fučkate u teatru?**

- Ne fučkamo, nikad. Ni ja ne fučkam. Mi glumci smo pomalo - drukčiji. Kuiuš?